

STATUTUL COMUNEI VETIȘ JUDEȚUL SATU MARE

I. DENUMIREA, ÎNFIINȚAREA, REȘEDIȚA ȘI DELIMITAREA TERITORIALĂ A COMUNEI

1. Denumirea unității administrativ-teritoriale ; **Comuna VETIȘ.**
2. Înființarea unității administrativ-teritoriale s-a realizat prin **Legea nr. 2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României.**
3. Reședința comunei este **localitatea Vetîș.**
4. Așezarea geografică : Situată la intersecția paralelei de 47°46'18" lat. N cu meridianul de 22°45'08" long. E, comuna Vetîș se află în nord-vestul României, în județul Satu Mare.
5. Extinderea și delimitarea teritorială ; Comuna Vetîș este amplasată în lungul culoarului Someșului, în subunitatea Câmpia Joasă a Someșului, care, împreună cu Câmpia Înaltă a Someșului aparține unității Câmpiei Someșului, aflată în nordul Câmpiei de Vest.
Caracteristicile reliefului sunt date de aspectul neted al câmpiilor, altitudinea sub 130 m (118 – 124 m la Vetîș) formează areale de subsidență și de divagare; lipsa teraselor tipice, panta redusă și înclinarea slabă spre NV a straturilor face ca văile să fie puțin adâncite (0,5 – 2 m), iar lunca foarte bine dezvoltată să favorizeze formarea meandrărilor și despletirilor brațelor râurilor.
6. Extinderea și delimitarea teritorială : Limitele comunei Vetîș se întind spre vest până la granița cu Ungaria, în nord se învecinează cu comuna Dorolț, în sud cu comuna Doba, iar spre est cu municipiul Satu Mare (figura 1). Suprafața comunei este de 5.429 hectare, din care 1.126 hectare în intravilan și 4.303 hectare în extravilan.
Din punct de vedere economico-administrativ, comuna Vetîș este avantajată de așezarea geografică în partea de vest a municipiului Satu Mare, acesta fiind centrul economic polarizator din zonă și totodată, reședința județului.
7. În conformitate cu Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativa a teritoriului României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **localitatea Vetîș este de rangul IV, iar celelalte localități componente sunt de rangul V.**

II. LOCALITĂȚILE COMPONENTE

1. Localitățile componente ale comunei Vetiş sunt :

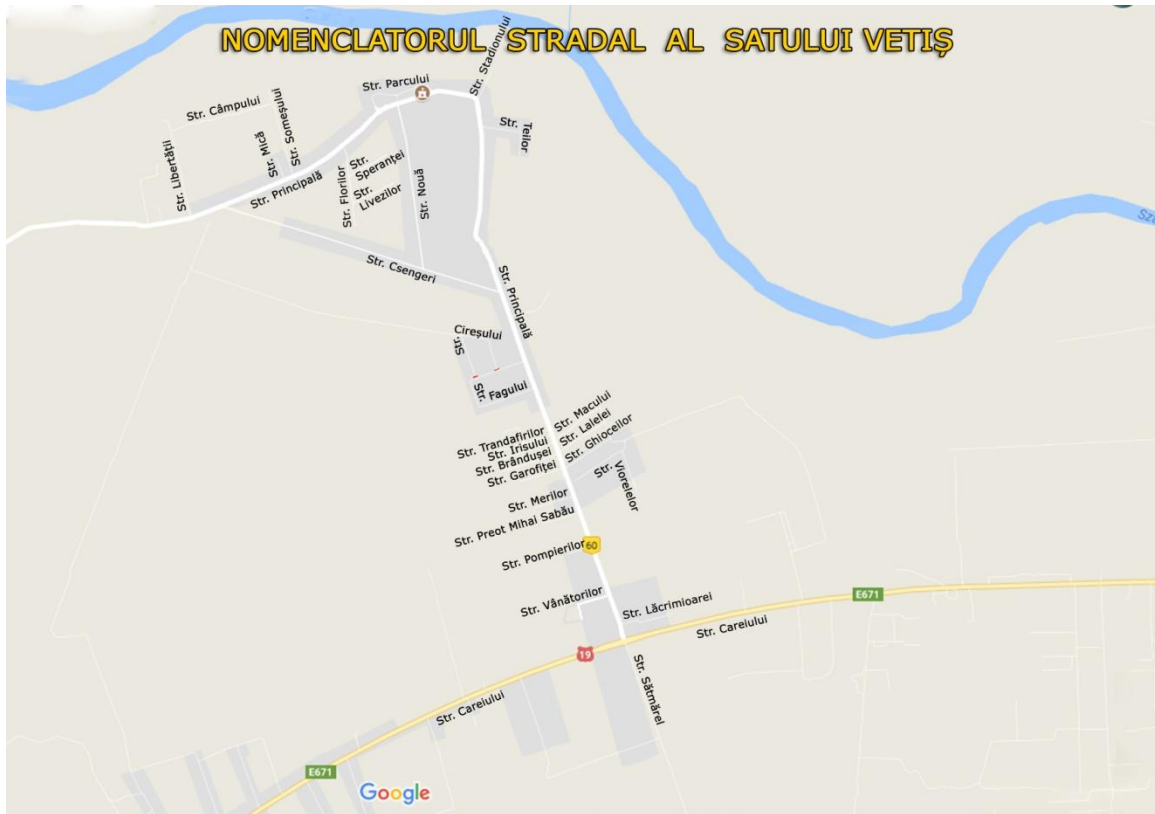
- **Localitatea Vetiş** - reședința de comună;
- **Localitatea Oar;**
- **Localitatea Decebal.**

2. Accesibilitatea în comună se face prin intermediul drumului european E671 - DN 19A (Timișoara – Arad – Oradea – Carei – Satu Mare), care traversează satul Decebal, făcând legătura cu drumul European E81 (Halmeu – Satu Mare – Cluj-Napoca) la Satu Mare,

Spre centrul comunei Vetiş și satul Oar, accesul se face prin drumul comunal DC 60, ce se desprinde din E671 .

3. Atestarea documentară și evoluția istorică a localităților componente;

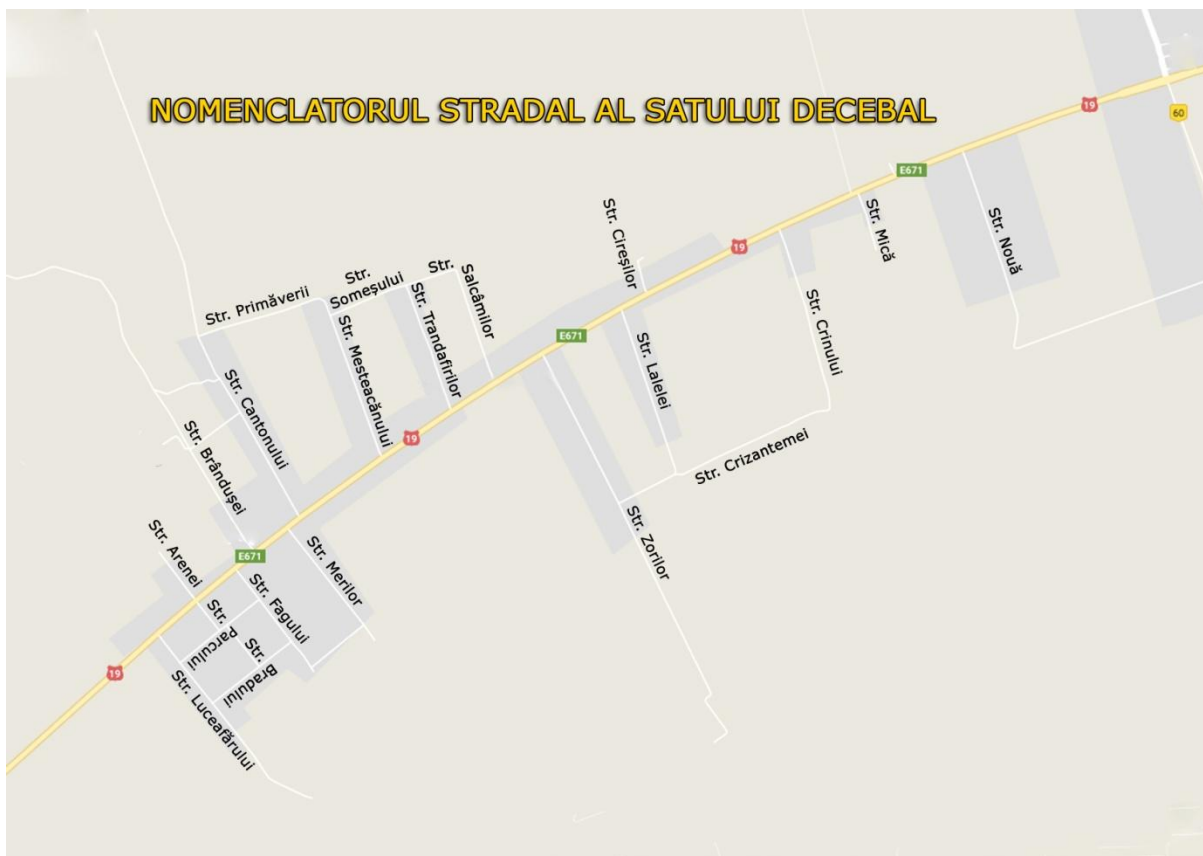
Vetiș : Prima atestare documentară este din anul 1238, cu denumire de Vetes, apoi în 1345 Wethes, în 1459 Vethes. Istoria ei începe însă mult mai devreme, din epoca bronzului, când teritoriul actual al cimitirului era locuit de populația aparținând culturii Otomani (cca. 2100-1600 î.e.n.), denumită după numele comunei Otomani, județul Bihor, unde au fost descoperite primele așezări. Dintr-o așezare mai recentă de pe teritoriul localității, din jurul anului 850 î.e.n., s-au scos la iveală obiectele de bronz aparținând cimerienilor. În anul 1241, localitatea fost distrusă de invazia tătarilor. La începutul secolului al XIII-lea este lăsată moștenire bisericii Sfântul Ștefan din Oradea. Din 1366 până la începutul secolului al XIX-lea este stăpânită de familia Vetési, Din rândul acestei familii se înalță și episcopul Vetési Albert, cel care avea să ajungă diplomatul regelui Matei Corvin. El construiește, în anul 1460 biserica catolică în stil gotic, existentă și astăzi, care din a doua jumătate a secolului al XVI-lea devine devine biserică reformată calvină. În anul 1911 se construiește în stil bizantin biserica greco-catolică, actual ortodoxă.

Oar : Numele localității Oar a fost menționat în documente prima dată în 1312, (*Óvári în lb. maghiară = cetate veche*). În secolul al **XVI-lea** aici a avut loc sinodul reformat, care consta în trecerea reformatărilor luterani de la religia luterană la cea calvinistă. La începutul secolului al XX-lea localitatea avea și o baie termală.

Decebal : Decebal este parte a comunei Vetiş pe drumul național DN 19, între Carei și Satu Mare, Cândva a existat ca fermă latifundiară. După În anul 1926 a fost înființat ca sat, cu denumirea de Voievodul Mihai, care a fost populat cu români veniți în majoritatea lor din Maramureș și din zona Codru, Din 1948 poartă denumirea de ”Decebal”. În anii 1936-1937 se zidește biserica greco-catolică, sstăzi biserică ortodoxă.

III. POPULAȚIA; COMPONENTA ETNICĂ ȘI RELIGIOASĂ

1. **Populația comunei :** Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Vetîș se ridică la 4.788 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 4.475 de locuitori. Față de aceste date, la data de 1 iulie 2018, populația comunei a crescut la peste 5.600 de locuitori.

Pe localități, populația se împarte aproximativ după cum urmează :

Vetîș : 2.500 – 44,6 %

Oar : 1.720 – 30,7 %

Decebal : 1.380 – 24,7 %

2. **Densitatea populației :** Având în vedere suprafața administrativ-teritorială a comunei (5.535 hectare = 55,35 km²), densitatea geografică a populației comunei Vetîș este de 101,17 locuitori/ km², valoare superioară atât celei înregistrate pe județ (77,9 locuitori/km²), cât și celei din regiunea Nord-Vest (76,1 locuitori/km²).
3. **Componenta etnică :** Nu există o etnie majoritară în comună, locuitorii fiind români (47,58%), maghiari (40,89%), romi (5,45%) și ucraineni (1,46%). Pentru 4,47% din populație, apartenența etnică nu este declarată, deci cunoscută. După **limba maternă declarată**, populația stabilă a comunei se împarte după cum urmează: 40,72 % au limba maternă româna, 53,43 % au limba maternă maghiara, 0,15 % au limba maternă romani, 0,67 % au limba maternă ucraineana și pentru 4,37 % această informație nu este disponibilă

4. **Componenta religioasă :** Nici din punct de vedere confesional nu există o religie majoritară, Structura confesională a populației se află într-o strânsă legătură cu structura etnică : 46,80 % au indicat faptul că sunt de religie ortodoxă, 5,68 % sunt de religie romano-catolică, 33,87 % sunt de religie reformată, 4,41 % sunt de religie greco-catolică, 2,53 % sunt de religie penticostală, 1,0 % sunt de religie adventistă de ziua a șaptea, iar 5,74 % au altă religie sau informația nu este disponibilă.

IV. CĂILE DE COMUNICAȚIE ȘI SERVICIILE PUBLICE, PATRIMONIUL COMUNEI

1. **Căile de comunicație existente și categoria acestora ;** Comuna este străbătută de Drumul Național și European DN 19 – E 671 : Oradea – Carei – Satu Mare, traversând localitatea Decebal pe o lungime de 5,9 km, modernizată complet între anii 2010 – 2014 de către CNADR. Fostul Drum Județean DJ 198 a fost reîncadrat din drum județean în drum comunal DC 60A, pe întreaga lungime de 11,1 km și a fost preluat integral în anul 2016 în proprietatea publică a comunei și în administrarea de către consiliul local al comunei Vetiș.

Comuna are un număr **de 67 de străzi, în lungime totală de 44,84 km**, astfel :

- Localitatea Vetiș are 28 de străzi, în lungime totală de 21,37 km și 3 trasee de străzi nerealizate încă. Din acestea unul se suprapune cu Drumul Național DN 19 - E 671 (Str. Careiului – în lungime de 2,28 km) și unul cu Drumul comunal DC 60 (Strada Principală – în lungime de 6,93 km).
- Localitatea Oar are 18 străzi, în lungime totală de 12,10 km, din care unul se suprapune cu Drumul Comunal DC 60 (Strada Principală – lungime de 3,98 km).
- Localitatea Decebal are 21 străzi, în lungime totală de 11,38 km, din care unul se suprapune cu Drumul Național DN 19 – E 671 (Strada Principală – în lungime de 3,65 km).

2. **Serviciul public de alimentare cu apă potabilă și canalizare :** Comuna Vetiș este membră a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru Serviciul de Apă și Apă Uzată a județului Satu Mare. Serviciul de alimentare cu apă potabilă și canalizare se realizează de către operatorul regional SC Apaserv SA Satu Mare.

Sistemul de alimentare cu apă potabilă este în proprietatea publică a comunei Vetiș și este predat în concesiune pentru exploatare operatorului SC Apaserv SA Satu Mare.

Alimentare cu apă potabilă se realizează de la sistemul de alimentare cu apă potabilă a municipiului Satu Mare. Rețeaua de canalizare este racordată la stația de epurare a apelor uzate ale municipiului Satu Mare. Sistemul de apă potabilă cuprinde conducta de racordare la rețeaua municipiului Satu Mare, rețeaua de distribuție din localitățile Vetiș și Oar și rezervorul și stația de pompare , iar sistemul de canalizare cuprinde rețeaua de canalizare din localitățile Vetiș și Oar, stațiile de pompare ale apei menajere și conducta sub presiune de racordare la sistemul de canalizare al municipiului Satu Mare.

- 3. Serviciul public de salubritate :** Serviciul public de salubritate se realizează prin colectare selectivă, de către operatori de salubritate autorizați. Deșeurile menajere de la populație, instituții și agenți economici se colectează prin concesionare către un operator autorizat, iar cele reciclabile prin contract anual cu operator autorizat și finanțare asigurată prin organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului pentru acoperirea costurilor de gestionare pentru deșeurile municipale care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului.

Deșeurile menajere se depozitează la depozitul autorizat de la Doba, gestionat de Consiliul județean Satu Mare.

Serviciul de dezapezire și prevenire a înghețului pe drumurile publice se realizează prin regie proprie, de către primăria comunei Vetiş.

- 4. Serviciul de iluminat public :** Serviciul se realizează printr-un sistem de iluminat public care acoperă totalitatea străzilor din toate cele trei localități ale comunei Vetiş.

Sistemul este gestionat prin concesiune, de către un operator autorizat.

- 5. Serviciul public de alimentare cu gaze naturale :** Alimentarea cu gaze naturale în comuna Vetiş se realizează prin concesiune către un operator autorizat. Rețeaua de gaze naturale este parțial în proprietatea operatorului, parțial în proprietate publică a comunei Vetiş, dat în concesiune operatorului.

Rețeaua de gaze naturale acoperă întreaga rețea stradală din cele trei localități ale comunei.

- 6. Asigurarea ordinii publice și siguranței ;**

Ordinea publică și siguranța în comuna Vetiş este asigurată prin :

- Secția de Poliție Rurală Satu Mare – Postul de poliție Vetiş;
- Poliția locală a comunei Vetiş. din subordinea autorității publice locale, formată din cinci polițiști locali;
- Sistemul de supraveghere video, format din 49 de camere video montate pe stâlpii electrici și centrala cu sistemul de înregistrare – arhivare aflat în administrarea primăriei comunei.

Protecția civilă este asigurată prin Serviciul de Voluntariat pentru Situații de Urgență organizat în cadrul primăriei comunei, din care fac parte în prezent 24 de voluntari, organizați în trei grupe, câte una în fiecare localitate a comunei. Sistemul de protecție civilă dispune de un sistem de alarmare cu comandă automată cu semnalizare sonoră în toate cele trei localități, o autospecială pentru stins incendii, precum și de echipamente și dotări necesare activității serviciului de voluntari, dispuse în trei locații, câte una în fiecare localitate a comunei.

- 7. Asigurarea serviciilor sociale și de sănătate :**

Serviciile sociale publice sunt asigurate de compartimentul de specialitate al primăriei comunei Vetiş : autoritatea tutelară, acordarea ajutoarelor sociale și a altor forme de sprijin material persoanelor îndreptățite, încadrarea persoanelor care îngrijesc persoanele cu handicap.

Serviciile de asistență medicală comunitară a populației, în special a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile din punct de vedere medical, economic sau social sunt asigurate de persoană specializată, încadrată în cadrul primăriei comunei.

Asistența medicală primară se asigură de către trei medici de familie, în cabinete de medicină de familie asigurate în imobilul dispensarului medical al comunei (trei cabinete) din localitatea Vetîș, încă două în Oar și unul în Decebal.

Asistența medicală dentară se asigură de un medic stomatolog, printr-un cabinet stomatologic asigurat în imobilul dispensarului medical din Vetîș.

Asistența farmaceutică se asigură de două farmacii, una funcționând în două locații, la Vetîș și Oar și una funcționând la Decebal.

8 Patrimoniul unității administrativ-teritoriale ;

Comuna Vetîș este persoană juridică de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu.

Totalitatea bunurilor aflate în patrimoniul public și privat al comunei Vetîș la data de 31 decembrie 2019 a fost evaluată la valoarea de **11.111,0 milioane lei**, conform Anexei, care face parte integrantă din prezentul Statut.

Din aceasta :

- **52,996 milioane lei** este valoarea patrimoniului public;
- **2,298 milioane lei** este valoarea patrimoniului privat.

Consiliul local al comunei poate hotărî asupra participării cu capital sau cu bunuri, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, la înființarea, funcționarea și dezvoltarea unor organisme prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, în condițiile legii.

Consiliul local al comunei poate decide, în condițiile legii, cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică, respectiv:

- a) darea în administrare;
- b) concesionarea;
- c) închirierea;
- d) darea în folosință gratuită.

9. Deținerea de acțiuni/participații la societăți comerciale/regii autonome :

- Comuna Vetîș este acționar la operatorul regional al serviciului public de apă potabilă și canalizare SC Apaserv Satu Mare SA din anul 2009, în baza Hotărârii Consiliului local nr. 29 din 16 iulie 2009 privind delegarea gestiunii serviciului de apă către S.C. Apaserv Satu Mare S.A.;
- Comuna Vetîș este membru fondator al Regiei Autonome Ocolul Silvic Arduș, ce funcționează ca structură proprie în vederea gospodăririi și administrării pădurilor în regim silvic, pe principiul eficienței economice și are în administrare pădurea aflată în proprietatea publică a comunei Vetîș.

10. Anexa cu lista de inventar a patrimoniului public al comunei face parte integrantă din prezentul Statut. Patrimoniul comunei se supune inventarierii anuale, de regulă cu ocazia încheierii exercițiului financiar, cu anexa cu lista de inventar actualizându-se din oficiu prezentul Statut.

V. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ A COMUNEI

1. **Instituțiile administrației publice locale ale comunei; cadrul legal;**

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comuna Vetîș sunt consiliul local comunal, ca autoritate deliberativă, și primarul, ca autoritate executivă. Consiliul local și primarul se aleg în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Consiliul local și primarul funcționează ca autorități ale administrației publice locale și rezolvă treburile publice din comună în condițiile legii.

Unitatea administrativ-teritorială are dreptul la resurse financiare proprii, pe care autoritatea locală le stabilește, le administrează și le utilizează pentru exercitarea competenței și a atribuțiilor ce îi revin, în condițiile legii. Consiliul local are dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale și să aprobe bugetul local al comunei în condițiile legii.

Autoritățile administrației publice locale ale comunei Vetîș administrează sau, după caz, dispun de resursele financiare, precum și de bunurile proprietate publică sau privată a comunei, în conformitate cu principiul autonomiei locale.

2. **Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții :**

a) atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local;

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;

d) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local.

3. **Consiliul local al comunei Vetîș** ales la alegerile locale din 5 iunie 2016 este compus din 15 membri, în următoarea componență : UDMR – 7 membri, ALDE – 6 membri, PSD – 2 membri.

Consiliul local își desfășoară activitatea în baza Regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local al comunei Vetîș, aprobat prin H.C.L. nr. 27/ 2016.

4. **Primarul** îndeplinește o funcție de autoritate publică.

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

Primarul conduce serviciile publice locale.

Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție.

5. **Primăria comunei Vetiş :** Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative prevăzute la alin. (2), primarul beneficiază de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Primarul, viceprimarul, secretarul general al comunei Vetiş și aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită primăria comunei, care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Primăria comunei Vetiş, totodată sediul comunei Vetiş este înregistrat în localitatea Vetiş, str. Principală nr. 263.

Primăria dispune de o clădire nouă, cu dotare tehnică și materială corespunzătoare desfășurării în bune condiții a activității primăriei.

Primăria își desfășoară activitatea în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare și a Regulamentului de Ordine Interioară a primăriei comunei Vetiş, aprobate prin hotărâre a consiliului local Vetiş.

Aparatul de specialitate al primarului este structurat conform organigramei și statului de funcții aprobate de consiliul local pe compartimente funcționale, în condițiile legii. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual. Numărul maxim al personalului care se poate încadra în structurile plătite din fondurile publice ale autorităților administrației publice locale ale comunei Vetiş este de 36, incluzând primarul, viceprimarul și secretarul, inclusiv 5 posturi speciale pentru structura poliției locale.

6. **Modul de cooperare sau asociere, după caz, cu persoane juridice de drept public sau de drept privat române sau străine ;**

Comuna Vetiş poate încheia acorduri și poate participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative de la nivelul acestora, în condițiile legii.

Comuna Vetiş are dreptul ca, în limitele competenței autorității lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt persoane juridice de utilitate publică. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice.

Comuna Vetiş cooperează pentru organizarea și exercitarea unor activități în scopul realizării unor atribuții stabilite prin lege autorităților administrației publice locale, cu precădere în domeniile ce privesc activitățile de control, audit, inspecție, urbanism și amenajarea teritoriului, cadastru, precum și în orice alte domenii în care hotărăsc consiliile locale respective, pe principii de eficiență, eficacitate și economicitate, la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară ai căror membri sunt sau la nivelul structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ori la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale recunoscute ca fiind de utilitate publică, potrivit legii.

Comuna Vetiş are dreptul ca, în limitele competenței autorității deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin hotărâri ale autorităților deliberative de la nivelul acestora. De asemenea, poate adera la organizații internaționale ale autorităților administrației publice locale, în condițiile legii.

Pentru protecția și promovarea intereselor comune, comuna Vetiş are dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

Aflat în zona limitrofă zonei de frontieră cu Ungaria și Ucraina, comuna Vetiş poate încheia acorduri de cooperare transfrontalieră cu structuri similare din statele vecine, în condițiile legii.

7. Procedura privind atribuirea și schimbarea denumirilor de străzi, piețe și de obiective de interes public local;

Atribuirea sau schimbarea denumirii de străzi, de piețe și de orice alte obiective de interes public local se realizează de consiliul local al comunei. Atribuirea sau schimbarea de denumiri se realizează prin procedura consultării populației din localitățile unde se atribuie sau se schimbă denumirile.

8. Modalități de consultare a populației comunei pentru probleme de interes local sau județean, după caz;

Problemele de interes deosebit din comună pot fi supuse, în condițiile legii, aprobării locuitorilor, prin referendum local. Referendumul local se poate organiza în toate localitățile componente ale comunei ori numai în unele dintre acestea.

Problemele supuse referendumului local se stabilesc de consiliul local, la propunerea primarului sau a unei treimi din numărul consilierilor locali.

9. Inscricționarea în limba maghiară :

În localitățile Vetiş și Oar, unde populația de etnie maghiară reprezintă un procent de peste 20 % din totalul locuitorilor, se asigură inscripționarea denumirii localității, a denumirii instituțiilor publice de sub autoritatea locală, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maghiară, în condițiile legii.

VI. PRINCIPALELE FUNCȚIUNI ECONOMICE

1. Principalele sectoare/activități economice și capacități de producție existente în comună ;

Situarea comunei Vetiş în apropiere de municipiul reședință de județ, respective pe drumul național DN 19A și existența parcului industrial influențează semnificativ potențialul economic al comunei. În anul 2019 în comuna Vetiş erau înregistrați un număr de 310 agenți economici activi (Vetiș – 208, Oar – 36, Decebal – 66), din care 281 cu sediul în comuna Vetiş și 29 cu puncte de lucru înregistrate în comună. Dintre acestea, 5 sunt societăți pe acțiuni (SA), 204 sunt societăți cu răspundere limitată (SRL) și 103 sunt persoane fizice autorizate (PFA) sau întreprinderi individuale (II).

2. **Industria** : Potențialul principal este industria. În comuna Vetiş există investiții în principal în domeniul industrial, care își desfășoară activitatea în domenii precum industria alimentară : prelucrarea cărnii și industria de conserve, prelucrarea laptelui; panificație, fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice pentru industria auto, proiectarea și fabricarea de sisteme de automatizare și robotică, producția de mobilă, abrazive, confecții metalice, prelucrare materiale de construcții, industria ușoară,

În Vetiş a fost înființat primul parc industrial privat din nord-vestul României, amplasat pe DN 19 Satu Mare, întins pe aproximativ 230.000 m² de teren, cu o suprafață utilă de 83.800 m², În parcul industrial își desfășoară activitatea 33 agenți economici care oferă locuri de muncă pentru aproximativ 1100 de angajați.

Dacă luăm în considerare numărul de firme, structura economică a comunei Vetiş indică predominanța sectorului terțiar, cu cele mai multe firme activând în domeniul servicii, lucrări de construcție și comerț. Dacă avem în vedere numărul de angajați, cele mai multe locuri de muncă sunt oferite în sectorul industrial, urmat de sectorul de construcții și cel de servicii.

3. **Serviciile și comerțul ;**

Construcții. În domeniul construcțiilor activează 12 firme, înregistrate ca având domenii de activitate

construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, instalații hidraulice, de încălzire și de aer condiționat, fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice, tâmplărie pentru construcții, alte lucrări de construcție specializate.

Comerț și servicii : Domeniul de activitate comercială și de servicii este bine reprezentat, cu domenii de activitate diverse : transport rutier, servicii de alimentație publică prestate în restaurant, catering, servicii de ținere a evidențelor contabile și audit și consultanță fiscal, servicii de arhitectură, servicii de curățenie generală în clădiri, servicii de amenajare a peisajului, servicii de reparare a echipamentelor electronice și optice, service auto, ș.a.

Agricultura : Activitatea agricolă se realizează atât prin companii mari, specializate în cultivarea cerealelor, a plantelor leguminoase și plantelor producătoare de semințe oleaginoase, precum și în comerțul cu produsele agricole, respectiv cu îngrășămintele și utilajelor agricole, precum și de numeroase asociații familiale și întreprinderi individuale.

VII. EDUCAȚIA, CULTURA, ORGANIZAȚIILE CIVILE, CULTELE

1. **Instituțiile din domeniul educației ;**

Școala Gimnazială Vetiş este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, având două structuri : Școala Gimnazială din localitatea Vetiş și Școala Gimnazială din localitatea Decebal și ca structură arondată Grădinița cu Program Prelungit Vetiş, cu secție în Vetiş și în Decebal.

Activitatea școlară se desfășoară în trei cicluri de învățământ : învățământul preșcolar, primar și gimnazial. Procesul instructiv-educativ se desfășoară în 4 corpuri de clădire separate, cu 23 săli de clasă, recent renovate și modernizate : clădirea școlii gimnaziale și clădirea școlii primare din Vetiș, clădirea grădiniței din Vetiș și clădirea grădiniței din Decebal, unde funcționează și clasele primare. Copiii beneficiază de două terenuri de sport, un teren de sport sintetic la Vetiș și un teren de sport cu gazon artificial la Decebal și două terenuri de joacă în curtea grădinițelor.

Școala Gimnazială Oar este o unitate de învățământ cu personalitate juridică începând din anul școlar 2011-2012, având ca structură arondată și Grădinița cu Program Prelungit Oar.

Activitatea școlară se desfășoară în trei cicluri de învățământ : învățământul preșcolar, primar și gimnazial. Procesul instructiv-educativ se desfășoară în trei clădiri : clădirea veche – construită în 1940, clădirea nouă – construită în 2012 și grădinița – construită în 1960, reabilitată și extinsă în 2014. Copiii beneficiază de un teren de sport sintetic cu gazon artificial și un teren de joacă cu covor de cauciuc în curtea grădiniței.

2. Activitatea culturală; instituțiile culturale

Centrul cultural Vetiș s-a înființat în anul 2017 și funcționează în clădirea fostei primării, adăpostind aici biblioteca comunală, arhiva comunei, amenajată în anul 2016, spațiu expozițional în care s-a amenajat în anul 2019 muzeul de istorie locală a comunei Vetiș și ludoteca pentru copii, înființată în anul 2019.

Biblioteca comunală s-a reînființat în noul sediu prin preluarea și selectarea fondului de carte existent și a peste 20 de donații. Cu sprijinul logistic al Bibliotecii Județene Satu Mare, fondul de carte este în continuă prelucrare, înregistrare și sistematizare conform procedurilor bibliotecilor. Din decembrie 2019, biblioteca se extins cu o ludotecă, bibliotecă pentru cei mici.

Căminele culturale ; În comuna Vetiș funcționează trei cămine culturale, câte una în fiecare localitate. Două dintre ele, cele din Vetiș și Oar dispun de bucătării cu dotare modernă și camere frigorifice, capabile să asigure condiții pentru organizarea de manifestări și mese pentru 100-140 de persoane.

Ziarul local „Jurnalul de Vetiș”: Începând cu luna septembrie a anului 2017 a fost lansat ziarul de informare locală „**Jurnalul de Vetiș**”, în limba maghiară „**Vetési Napló**”. Ziarul apare trimestrial, în limba română și limba maghiară, în câte 8 pagini color, format A4,, într-un număr 2.000 de exemplare, fiind distribuită la toate gospodăriile. Anumite materiale de interes public (hotărâri de consiliu local, regulamente, altele) sunt publicate în suplimentele la ziar.

3. Activitatea sportivă ; În comuna Vetiș funcționează 3 asociații sportive private pentru susținerea echipelor de fotbal din fiecare localitate, participante în campionatul județean Satu Mare, care sunt sprijinite financiar de autoritatea publică locală :

- Asociația Sportivă „Viitorul” Vetiș;
- Asociația Sportivă „Luceafărul” Decebal;
- Asociația Sportivă „Someșul” Oar.

4. **Culte religioase :** În comuna Vetiş funcţionează 9 biserici (parohii) aparţinând de 6 culte recunoscute oficial în România :
- În localitatea Vetiş : o biserică ortodoxă, o biserică reformată, o biserică greco catolică şi o biserică - filie romano catolică;
 - În localitatea Oar : o biserică reformată şi o biserică ortodoxă;
 - În localitatea Decebal : o biserică ortodoxă, o biserică adventistă de ziua a 7-a şi o biserică penticostală.

VIII. ORGANIZAȚII ÎN CARE COMUNA ESTE MEMBRĂ; LOCALITĂȚI ÎNFRĂȚITE

1. Comuna Vetiş este membră din anul 2013 a **Asociației Comunelor din România**, persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, neguvernamentală și apolitică, creată cu scopul de a reprezenta în mod unitar comunele membre, constituită în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, declarată ca fiind de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului nr. 156 din 13 februarie 2008.
Aderarea comunei Vetiş la A.C.O.R. s-a realizat prin Hotărârea consiliului local nr. 16 din 29 mai 2013.
2. Comuna Vetiş, prin Hotărârea consiliului local al comunei Vetiş nr. 39 din 26 noiembrie 2008, este membră fondatoare a **Asociației de dezvoltare intercomunitară pentru servicii în sectorul de apă și apă uzată din județul Satu Mare**, asociație cu statut de utilitate publică, înființată în conformitate cu prevederile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii serviciului public de alimentare cu apă și canalizare nr. 241/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare și în temeiul prevederilor H.G. nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare.
Scopul asociației este reglementarea, înființarea, organizarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de alimentare cu apă și apă uzată pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de apă și apă uzată, pe baza strategiei de dezvoltare a aceluși serviciu.
3. Comuna Vetiş, prin Hotărârea consiliului local al comunei Vetiş nr. 34 /2013, este membră fondatoare a **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară a Comunelor Sătmărene – ACSA**”, structură asociativă de utilitate publică a administrației publice locale care are ca scop principal activitatea de audit public intern pentru entitățile partenere, constituită în anul 2013.

4. Comuna Vetiș, prin Hotărârea consiliului local al comunei Vetiș nr. 14 /2014, este membră fondatoare a **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Județul Satu Mare**, constituit în anul 2015 în scopul pregătirii, promovării și implementării proiectelor pentru dezvoltarea județului Satu Mare, în interesul comun al tuturor localităților asociate, în variate domenii: servicii sociale, de sănătate, educație, sport, cultură, infrastructură, mediu, mediu de afaceri, turism, planificare teritorială, tehnologia informației, etc., de a realiza în comun proiecte de dezvoltare de interes județean și local prin obținerea de finanțări interne și externe, precum și de a coordona politicile publice (politici de stimulare a ocupării forței de muncă, de incluziune socială, de planificare a teritoriului, dezvoltare economică, promovare și stimulare a turismului, tehnologia informației, etc.)
5. Comuna Vetiș este membră fondatoare a **Grupului de Acțiune Locală "Asociația de Dezvoltare Microregională a Comunităților Locale din Zona Sătmarului"**, persoană juridică de drept privat. fără scop patrimonial, înființat în scopul sprijinirii dezvoltării comunităților prin promovarea cooperării pentru rezolvarea unor probleme comune prin conceperea și implementarea proiectelor și accesarea fondurilor europene, punând bazele identificării nevoilor locale, ale întăririi capacității de dezvoltare și implementarea strategiei locale de dezvoltare în vederea conservării patrimoniului natural, istoric și cultural, ale dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii atribuțiilor organizatorice ale comunităților locale.
6. Comuna Vetiș este membră fondatoare a **Asociației "Grup de Acțiune Locală pentru Pescuit Satu Mare"**, persoană juridică de drept privat. fără scop patrimonial, constituită în data de 7 septembrie 2016, înființat în scopul elaborării Strategiei de dezvoltare locală pentru zona de pescuit și acvacultură și sprijinirii dezvoltării sectorului pescăresc din zonă, alcătuită din reprezentanți ai intereselor socio-economice locale ale sectorului public și privat pescăresc.

IX. LOCALITĂȚI ÎNFRĂȚITE

Comuna Vetiș este înfrățită cu orașul Csenger și cu localitatea Szamoskér, ambele din Ungaria.

=== /// ===